

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНСУЛЬТУВАННЯ З МОЛОДІЖНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ЦЕНТРАХ КАР'ЄРНОГО РОЗВИТКУ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

Неля Маргошина,

старший викладач з іноземної мови, Завідувач Центром Кар'єрного розвитку ДНЗ "Хмельницький центр ПТО сфери послуг", Хмельницький, Україна

Анотація. Освіта є важливим інструментарієм популяризації молодіжного підприємництва. Для досягнення такого розвитку мають функціонувати та розвиватися все більше центрів кар'єри на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Ключові слова: професійна(професійно-технічна) освіта, здобувачі освіти, методика консультування, здатність до молодіжного підприємництва, центр кар'єри.

YOUTH ENTREPRENEURSHIP CONSULTING ORGANIZATION IN CAREER DEVELOPMENT CENTERS IN VOCATIONAL (VOCATION-TECHNICAL) EDUCATION INSTITUTIONS

Nelya Margoshina,

Senior foreign language teacher, Head of the Center for Career Development of the National University of Applied Sciences "Khmelnytskyi Center of Vocational Training in the Service Sector", Khmelnytskyi, Ukraine

Abstract. Education is an important tool for promoting youth entrepreneurship. To achieve such development, more and more career centers should function and develop on the basis of professional (vocational and technical) education institutions.

Keywords: professional (vocational and technical) education, education seekers, counseling technique, capacity for youth entrepreneurship, career center career center).

Занурення у підприємницьку діяльність починається ще під час навчання. Так, створення стартапів та малого бізнесу в начальному закладі не лише відповідає теперішнім тенденціям розвитку національної ринкової економіки, але й готує здобувачів освіти до дорослого самостійного життя. Здійснення консультування здобувачів з молодіжного підприємництва в центрах кар'єрного розвитку є необхідним для того, щоб наблизитись та зануритись у процес підприємницької діяльності. Гарна картинка підприємця, що її малюють випускникам шкіл при вступі до закладу П(ПТ)О, не може бути показником зацікавленості, усвідомлення та готовності до ефективної бізнесової діяльності. Успішний підприємець – це не красива картинка, а щоденні фізичні, розумові та емоційні активності, спрямовані на досягнення чітко визначеної мети. Формування готовності здобувачів освіти до молодіжного підприємництва варто здійснювати з використанням системного підходу, в процесі якого перед учнями потрібно розкривати сутність підприємництва, розуміння його природи, особливостей підприємницького мислення, бізнес-планування, фінансової грамотності тощо. Метою діяльності центрів кар'єрного розвитку є систематизація активностей щодо консультування з молодіжного підприємництва. Так, здобувачі освіти мають усвідомлювати власну індивідуальну мету створення та розвитку підприємницької справи; вплив своєї діяльності на близьке

оточення та суспільство в цілому, екологію тощо. Досягненню цієї мети повинна сприяти методика консультування з молодіжного підприємництва у позанавчальній діяльності закладу П(ПТ)О. Вона розрахована на використання завідувачам центрів кар'єрного розвитку закладів П(ПТ)О для забезпечення повної та продуктивної зайнятості випускників цих закладів освіти, запобігання серед них масового хронічного безробіття завдяки активному залученню здобувачів освіти до підприємництва та самозайнятості. Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання – це складна тема, що не має чіткого списку необхідних йому характеристик. Однак є основні характеристики, які сприяють більш швидкому та ефективному розвитку рис підприємництва серед здобувачів освіти. Суттєву роль повинен відігравати досвід у конкретній сфері діяльності та професійного спілкування. На першому етапі пропонується у колі майбутніх підприємців під керівництвом завідуючого центром кар'єри та бізнесу закладу П(ПТ)О перерахувати та обґрунтувати характеристики для конкретного виду підприємницької діяльності. Далі пропонується глибше поринути в самоаналіз та зазначити у випадку наявності характеристики – як саме вона використовується, розвивається здобувачем освіти у навчальній. На другому етапі консультування з молодіжного підприємництва повинно приділятися підвищенню ефективності професійної орієнтації та підготовці до зайняття підприємництвом у конкретній сфері діяльності. Це має забезпечити свідоме та обґрунтоване їх подальше професійне самовизначення. Працівники центрів кар'єри закладів П(ПТ)О на основі використання різних програми мають визначати ступінь орієнтації здобувачів освіти на молодіжне підприємництво у сфері обраної діяльності; рівень психологічного забезпечення вказаної мотивації; інтелектуального забезпечення мотивації до підприємництва, визначити рівень професійної придатності щодо відкриття власної бізнесової справи. У процесі консультування здобувачів освіти з молодіжного підприємництва завідувачі центрів кар'єри повинні надати їм рекомендації щодо формування та подальшого розвитку важливих особистісних якостей для підприємницької діяльності. На третьому етапі консультування з молодіжного підприємництва їм потрібно запропонувати план щодо комплексної професійної підготовки з основ підприємницької діяльності. Цей план передбачає вивчення здобувачами освіти правових засад підприємництва в Україні, особливості підготовки до започаткування власної бізнесової справи. Здобувачі освіти мають усвідомити, хто має право займатися легальним соціально відповідальним молодіжним підприємництвом, визначити для себе з рекомендованого в центрі кар'єри переліку сфер підприємницької діяльності, виходячи з опанованої ними робітничої професії, ту, де їм буде доцільно заснувати власну перспективну бізнесову справу з метою отримання бажаного розміру прибутку для задоволення своїх матеріальних і духовних потреб. Комплексна програма професійної підготовки учнів до молодіжного підприємництва повинна ґрунтуватися на тому, що вони в процесі оволодіння професією вже мають певний рівень компетентності в обраній сфері діяльності.

Список посилань

Алексеева, С. В, Базиль, Л. О., Гриценко, І. А., Єршова, Л. М., Закатнов, Д. О., Орлов, В. Ф. & Сохацька, Г. В. (2020). *Підготовка майбутніх кваліфікованих кадрів до підприємницької діяльності в умовах розвитку малого бізнесу: теорія і практика*: монографія. Полісся.

Алексеева, С. В., Базиль, Л. О., Байдулін, В. Б., Єршова, Л. М., Закатнов, Д. О., Орлов, В. Ф. & Радкевич, О. П. (2019). Основи інноваційного підприємства: програма навчальної дисципліни для закладів професійної (професійно-технічної) освіти. *Професійна освіта*, 2 (83), 33-35.

Базиль, Л. (2021). Підготовка майбутніх фахівців до підприємницької діяльності: реалії і перспективи. *Professional Pedagogics*, 2 (23), 149-158. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2021.23.149-158>.

Базиль, Л. О., & Орлов В. Ф. (2019). Підприємницька компетентність і ділова активність – необхідні якості професійного успіху фахівця. *Теоретичні питання культури, освіти та виховання*, 2 (60), 15-18.

Гнус, П. (Ред.). (2001). *Ділова активність: метод. посібн. з дидактичним наповненням для вчителів, вихователів, класних керівників (загальний ресурс)*. Львів.

Зязюн, І. А. (2012). Технологія педагогічної дії у вимірі педагогічної майстерності. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки*, 1.36, 5-11. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdup_2012_1.36_3.

Матукова, Г. І. (2015). *Підприємницька компетентність майбутніх фахівців економічного профілю: теорія і практика*: монографія. Чернявський Д. О.

Молдован, А. Д. (2019). Педагогічна технологія поетапного розвитку підприємницької компетентності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту. *Теоретичні питання культури, освіти та виховання: збірник наукових праць КНЛУ*, 2 (60), 56-60.